

Què passa?

Fer servir, en textos literaris, i especialment en els diversos gèneres narratius, un llenguatge viu, exigeix escoltar tal com parla la gent, fixar-s'hi, i després garbellar una mica i intentar acordar la selecció realitzada als canons de la normativa. Hi haurà sempre un estirament entre els partidaris de l'acadèmia i aquells a qui totes les normes fan nosa, i potser, al capdevall, aquesta tensió resulta beneficiosa, perquè ajuda a trobar el camí del mig, el punt adequat d'equilibri i de mesura, que fa evitar alhora barbarismes inadmissibles i cultismes massa detonants. Però el que es pot observar sovint amb la revisió de textos originals i, fins i tot, més d'un cop, amb la simple lectura de textos impresos, és l'ús insòlit d'algunes formes cultes que suposa l'oblit d'altres de populars i vives, que mai ningú no ha pensat a declarar suspectes d'incorrecció.

Un exemple molt característic d'això que diem el trobem en l'ús del verb succeir. Causa autèntica sorpresa de llegir en una novel·la, o de sentir al teatre, que un personatge pregunta: **Què ha succeït?**, O bé que afirma: **Succeeixen coses molt rares.** Qui és capaç d'escriure frases com aquestes no té dret, certament, a queixar-se del rigor de la normativa, amb el pretext que li encarcarà el llenguatge. Si hagués tingut en compte, de debò, tal com parla la gent en lloc de deixar-se influir pel castellà escrit, hauria recorregut al verb passar, forma tan viva com elemental: **Què ha passat? Passen coses molt rares.** I el seu text se n'hauria, sens dubte, beneficiat.

Tot escriptor —i tot usuari de la llengua— té el dret a triar. En el cas que hem exemplificat pot fer-ho no únicament entre passar i succeir, sinó també, si vol, entre esdevenir-se, ocórrer i tenir lloc. Si realment trien, ja ens sembla bé, però el mal és que molts sembla que hagin renunciat a aquest dret.